

Ljubljana, 27.9.2024

+

•

○

Nacionalna konferenca Trajnostni razvoj cestnega prometa

SEKTOR CESTNEGA TRANSPORTA IN ZELENI PREHOD

Samuel Rodman Oprešnik

AGENDA

Izzivi podjetij v cestnem transportu

Zeleni prehod v transportu

Slovenska trans. podjetja in zeleni
prehod

Izzivi poslovanja:

1. Gorivo(a) je drago.
2. Cestnine se višajo – CO₂.
3. Zavarovanja – malo konkurence.
4. Vzdrževanje je vedno dražje.
5. Osebni dohodki rastejo

Cene prevozov temu ne sledijo!

Izzivi podjetij v slovenskem transportu

Pristojnost države:

1. Področje prometne, delovne, davčne in drugih zakonodaj je prenормirano.
2. Vse je predpisano, ni več svobode dogovora.
3. Davčne obremenitve so visoke.
4. Zagotavljanje delovne sile iz tujine.
5. Veliko je obljub, malo realizacije.

Podjetja se selijo v tujino!

**Izzivi podjetij v
slovenskem
transportu**

Cehovska (ne)enotnost:

1. Transportna podjetja ne znamo stopiti skupaj.
2. Trenja med malimi in velikimi podjetji.
3. Medsebojno si znižujemo cene.

Delujemo precej amatersko!

**Izzivi podjetij v
slovenskem
transportu**

Ali država meni, da je slovenski transportni sektor pomemben, da ga potrebuje?

Ali želi delovno silo usmeriti v druge panoge?

Kaj pa samozadostnost?

Izzivi podjetij v slovenskem transportu

1. Prehod na bolj trajnostne oblike transporta (železnica, intermodalnost,..).
2. Uvajanje novih tehnologij v cestnem transportu (EV, GC, alternativna goriva,...).
3. Optimizacija logistike (manj praznih kilometrov, uvajanje UI,...).

Veliko je načrtov, govorjenja, parcialnih interesov, aktivizma, PR-a.

Sledite denarju!

Podjetja morajo skrbeti za dobro poslovanje, države pa preko zakonodaje tudi za podnebje, kvaliteto življenja,...

Zeleni prehod v transportu

What are the exceptions to the general obligation under § 15(9) or § 69(10) of the Waste Management Act 2002?

The general obligation under section 15 para. 9 or section 69 para. 10 Waste Management Act 2002 (AWG, → RIS) does not apply if it is proved that:

1. the transport is carried out by a means of transport that is equivalent to rail in terms of pollutant or greenhouse gas potential (e.g. drive by means of fuel cell or electric motor, use of biofuel that meets the sustainability criteria)
2. in the case of rail transport, the transport distance to be covered by road for the transport route to and from one of the nearest loading points would be 25% or more compared to transport exclusively by road. (so-called 25% exception)
3. no corresponding capacities are made available by the railway companies, or
4. a (subsequent) impossibility has occurred.

When is there a general obligation to transport waste within Austria by rail or an alternative means of transport?

According to Article 15(9) and Article 69(10) of the Waste Management Act 2002 (AWG, → RIS), there is a general obligation to transport waste with a total weight of more than ten tonnes by rail or by other means of transport with equivalent or lower pollutant or greenhouse gas potential (e.g. propulsion by fuel cell or electric motor) if the distance by road between the place of destination and the place of dispatch exceeds

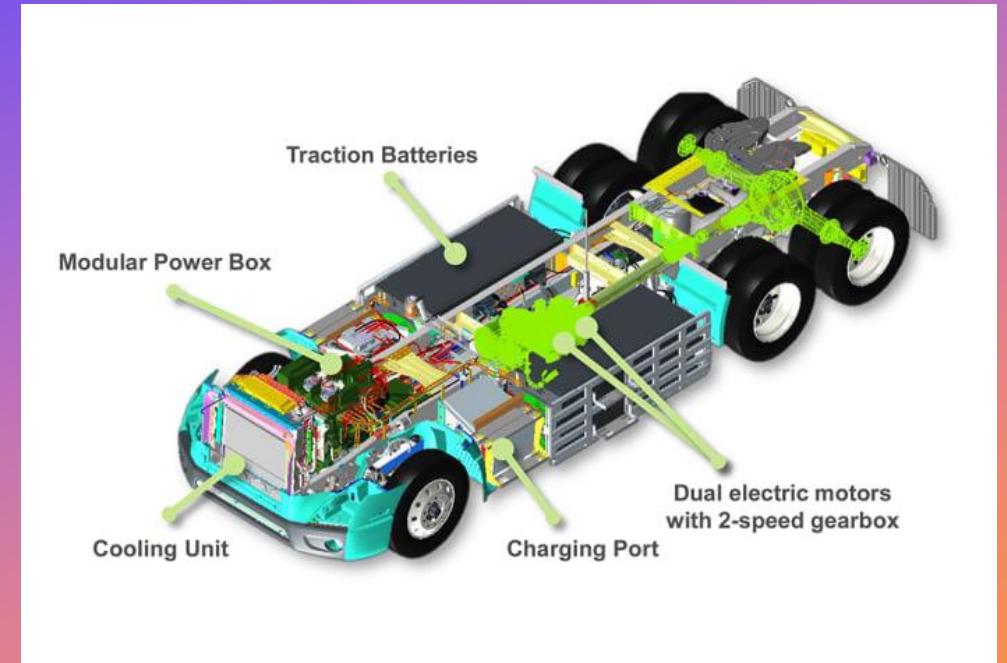
- from 1 January 2024 200 km or
- from 1 January 2026 100 km.

The regulation is intended to achieve a shift of transports from road to rail or to means of transport that are equivalent to rail in terms of pollutant or greenhouse gas potential.

Zeleni prehod v transportu

Baterijska vozila:

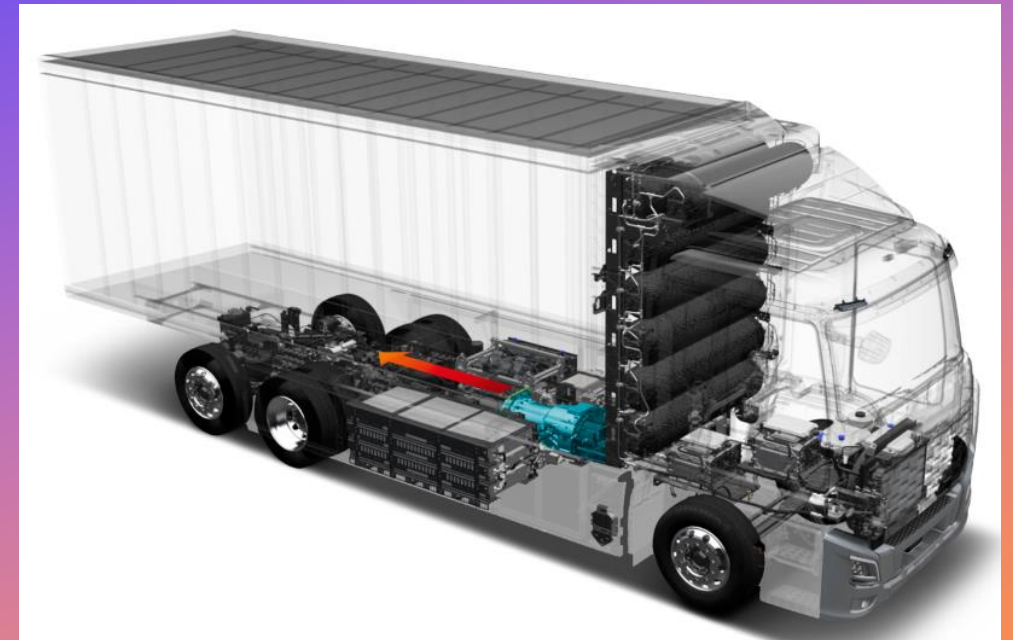
1. So že na voljo.
2. Primernejša za znane, ponovljive relacije.
3. Zaradi polnjenja zmanjšana razpoložljivost.
4. Vozila imajo veliko maso.

Zeleni prehod v transportu

Vozila na gorivne celice - vodik:

1. Še niso polno dosegljiva.
2. Polnilna mrežu v EU je redka – Nemčija, Beneluks.
3. Velika prostornina tlačnih posod za vodik.
4. Vodik bomo delali iz zelene elektrike?

vir: <https://ecv.hyundai.com/global/en/products/xcient-fuel-cell-truck-fcev>

Zeleni prehod v transportu

Vozila na bio ali sintetična goriva:

1. So polno dosegljiva.
2. Njihov potencial je različno prepoznan po različnih državah.
3. Biodizel (FAME), HVO, etanol, metanol, dimetil eter (DME), biometan, sintetični metan,...

1. Znanja o zelenem prehodu so v transportnih podjetjih, predvsem manjših, zelo omejena.
2. Transportni sektor je običajno precej konservativen, sprememb ne mara.
3. Izkušnje iz preteklosti kažejo, da ni dobro eksperimentirati z alternativnimi energenti.

Če država želi, da se kaj premakne na tem področju, mora biti aktivna.

Ko bodo kupci prevozov zahtevali manjše izpuste CO₂ in jih bodo pripravljeni tudi plačati, bo motivacija večja.

Slovenska transportna podjetja in zeleni prehod

1. Kaj spodbujati v tem trenutku?
2. Ima smisel kot alternativne energente spodbujati le elektriko in vodik?
3. Včasih je potrebno priznati, da velike korake težje zmoremo, z malimi pa gre. Evolucija ne revolucija.

Zemeljski plin omogoča 25% znižanje izpustov CO₂ proti dizlu. Glede na sedanje stanje to ni malo.

Biogoriva in sintetična goriva ne bodo nikoli popolnoma nadomestila običajnih goriv, pomemben delež pa lahko.

Slovenska transportna podjetja in zeleni prehod

1. Stabilnost cen alternativnih energentov mora biti primerljiva dizlu.
2. Uporabiti tudi korenček, ne le palice. Palica konkurence iz tujine ne doseže.
3. Podpirati tudi manjše korake v zelenem prehodu. Velikih marsikdo finančno in strokovno ne zmore.

Slovenska transportna podjetja in zeleni prehod

1. Podjetja potrebujejo stabilno okolje. Vedeti želijo kakšne so dolgoročne strateške odločitve.
2. Država mora poleg ciljev v daljni prihodnosti dobro in realno definirati kaj želimo jutri.
3. Dobri nameni in obljube niso dovolj. Potrebujemo tudi realizacijo in pogum, da EU zakonodajo interpretiramo in zagovarjamo sebi v prid.

Slovenska transportna podjetja so pripravljena prispevati svoj delež k zelenemu prehodu. Želimo pa, da to izvedemo složno s kupci in državo.

Slovenska transportna podjetja in zeleni prehod

HVALA ZA POZORNOST

Samuel Rodman Oprešnik

samo@semenic-transport.si

www.semenic.eu

